

Mycobacterium bovis u żubra w Puszczy Boreckiej

Mycobacterium bovis in the European bison of the Borecka Forest

Monika Krajewska, Monika Kozińska, Blanka Orłowska, Ewa Augustynowicz – Kopeć, Krzysztof Anusz, Mirosław Welz, Krzysztof Szulowski

Wstęp	Materiały i Metody	Wyniki i omówienie
<p>Głównym czynnikiem etiologicznym gruźlicy ssaków, zarówno tych domowych jak i wolnożyjących są prątki bydłowe: <i>Mycobacterium bovis</i> i <i>Mycobacterium caprae</i>. Gruźlica jest chorobą wysoce zakaźną, gdzie narażenie na zakażenie pozostaje w ścisłej korelacji ze stężeniem cząstek infekcyjnych i czasem ekspozycji. Nie mniej istotnym faktem jest też duża przeżywalność prątków w środowisku bytowania zwierząt.</p> <p>Niniejsze doniesienie opisuje pierwszy przypadek w Polsce wystąpienia gruźlicy wywołanej <i>M. bovis</i> u dwóch żubrów z wolnościowego stada w Puszczy Boreckiej.</p>	<p>Od początku 2016r. w ramach rutynowych badań kontrolnych w kierunku gruźlicy, Nadl. Borki przysłało do badania materiał tkankowy od 5 żubrów (2 samic i 3 samców, wiek od 7 do 17 lat). Zwierzęta zostały wyselekcjonowane do odstrzału z powodu słabej kondycji zdrowotnej (m.in. kulawizna kończyny przedniej, zmiany napletka, ogólny zły stan fizyczny).</p> <p>Wszystkie materiały tkankowe zostały opracowane zgodnie z Instrukcją Głównego Lekarza Weterynarii oraz posiane na pożywki hodowlane (Stonebrinka, Petragraniego, Löwensteina-Jensena) zgodnie z „Instrukcją laboratoryjnej diagnostyki gruźlicy bydłowej”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przynależność do gatunku – test Hain’a • Spoligotyping 	<p><u>Wystąpienie gruźlicy potwierdzono u dwóch samców (8 i 13 lat).</u></p> <p>Wyizolowany szczep sklasyfikowano jako <i>M. bovis</i> o spoligotypie 600177777775600, nie rejestrowanym do tej pory na świecie. Jest to pierwszy przypadek potwierdzony met. biologii molekularnej, izolacji prątka <i>M. bovis</i> od żubra.</p> <p>Rezerwuarem <i>M. bovis</i> w Polsce jest chore na gruźlicę bydło, tak że w zaistniałej sytuacji możemy przypuszczać, że jest to pierwsza transmisja międzygatunkowa między bydlęciem a żubrem.</p> <p>Własne obserwacje epidemiologiczne wskazują, że wzajemnemu zakażeniu się zwierząt sprzyja korzystanie ze wspólnych pastwisk, gdzie prątki w zacienionych, wilgotnych miejscach mogą przeżywać nawet do kilku miesięcy.</p>
	<p>Gruźlica bydłowa po raz pierwszy w OHŻ w Wolisku (Puszcza Borecka) została stwierdzona w 2013 r. u żubra Pospałka, który najprawdopodobniej przyjechał już chory z gruźliczego stada ze Smardzewic. Wstępne badania molekularne pozwoliły wykluczyć wspólne źródło transmisji.</p>	<p>W związku ze stwierdzeniem gruźlicy bydłowej w stadzie, pod koniec marca w Nadleśnictwie Borki poddano eliminacjom kolejne 4 żubry. Pomimo tego, że wyniki są ujemne, monitoring zdrowia w tej populacji żubrów wydaje się być konieczny.</p>